

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

ANULŪ L.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

scrierile nefrancoate nu se crimează. — Manuscripto nu se retrămîtă.

Nr. 182

Joi, 20 Augustŭ (1 Septemvre).

1887.

Brașovŭ, 19 Augustŭ 1887.

Amŭ publicatŭ în numărul de eri alŭ „Gazetei Transilvaniei” unŭ amăruntitŭ resumatŭ dintr'unŭ articolŭ de fondŭ alŭ lui „Egyetértés”, care se ocupă cu traiulŭ Maghiarului.

Fóia unгурescă, basată pe esperiențele câștigate și pe datele biuroului statisticŭ din Pesta, ne înfățișeză unŭ tristŭ tablou despre traiulŭ poporului maghiarŭ.

Cartofii, cucuruzulŭ, pânea de ovėsŭ, simburii de bostanŭ, cépa, uleiulŭ de flórea sórelui, borșulŭ, perele pădurețe suntŭ articuli principalii cari astêmpêră fómea, ér rachiulŭ articolulŭ principalŭ care astêmpêră setea unei părți însemnate a poporului maghiarŭ. Carnea și vinulŭ abia la Țile mari dēcă le întêlnesci în casa lui.

In genere, dēcă are ce, mănâncă, dēcă nu flămândește, Țice fóia unгурescă, care declară de curată poveste aserțiunea, cumcă poporul unгурescŭ trăește mai bine decâtŭ popórele din alte țeri.

Nu e nici o mirare așadér, dēcă comisiunile de recrutare suntŭ nevoite sĚ respingă jumătate din tinerii cari se presintă înaintea lorŭ, din cauza corpurilor lorŭ slabe și netrebnice. Aceste triste esperiențe arată că poporul e fórté sărăcitŭ și fóia unгурescă Țice, că de géba se silescŭ ómenii guvernului a documenta, că poporulŭ înótă în lapte și untŭ.

Dēcă aceste destăinuri le-am fi făcutŭ noi, nici vorbă nu mai póte fi că ne-amŭ fi aprinsŭ paie pe capŭ și chiar foi de calibrulŭ lui „Egyetértés” ne arŭ fi taxatŭ de calumniatori. Și acésta cu atâtŭ mai multŭ, cu câtŭ foile unгурesci la diferite ocașuni, de câte ori turbéză — și aprópe Țilnice suntŭ aceste ocașuni — nu găsescŭ destule cuvinte injurióse la adresa poporului românŭ, făcêndu-lŭ sêlbaticŭ, necultŭ, că trăește miserabilŭ, că e sărăntocŭ, că e bețivŭ și câte și mai câte alte grațiosități de felulŭ acesta.

Chiar în Țilele acestea, fóia guvernamentală din Clușiu, vorbindŭ despre escursiunea scriitorilor și artiștilor „unguri”, Țicea despre Cămpia, unde suntŭ numai Români, că pe acolo în timpŭ de plóia numai pasêrile potŭ umbla, nu e nici trenŭ, nici șosea, e o îngrozitóre cerșetoriă, o stare neglėsă, viétă fără sciință și fără pretențiunŭ, frații Valahii suntŭ trândavi, bēutori de rachiu ș. a.

Nu scimŭ dēcă fóia unгурescă a roșitŭ când a făcutŭ acésta „patriotică”, „cultă” și „civilizatóre” descriere despre Români din Cămpia, cari ca toți ceilalți Români din alte părți ale Ardealului, Bănatului și Țerei unгурesci trăescŭ și muncescŭ numai pentru Ungurii dela putere. Dér atâta e sigurŭ că, dēcă fóia unгурescă ar avé cătuși de puțină cultură a inimei, ar fi trebuitŭ sĚ se bată peste gură și sĚ tacă.

Bietulŭ Românŭ muncesece Ți și nópte pentru guvernulŭ unгурescŭ, pentru esecutorii unгурesci, pentru milionulŭ de legegii unгурesci, pentru agitatorii unğuri, pentru kulturegyleturi, pentru toți aceia căți îlŭ exploateză și-lŭ batjocurescŭ. Nefiindŭ destulŭ cu atâta, 'i s'a datŭ apoi pe capu-i și Jidovulŭ cu cărciuma, care ocrotitŭ de organele unгурesci stórcce până la sânge pe sêrmanulŭ Românŭ.

E culmea nerușinării a mai pretinde, ca unŭ poporŭ atâtŭ de schingiuitŭ sĚ mai trăescă și bine, și a-lŭ învinováți totŭ pe elŭ de lipsa de căi de comunicațiune și de sărăcia și sdrențele de pe elŭ, când responsabilitatea cade asupra guvernului unгурescŭ și a celorŭ de pănura lui, adecă asupra exploitatorilorŭ.

Dér dēcă acești exploitatori și batjocoritori nu roșescŭ atunci, când vedŭ paiulŭ din ochiulŭ altuia și nu-și vedŭ bérna din ochii lorŭ, le va

roși de sigurŭ obrazulŭ palma ce 'și-o dau ei înșiși prin fóia unгурescă „Egyetértés”.

Dēcă insultătorii și batjocoritori „patrioți” n'ar fi certați cu sentimentulŭ rușinei, ar trebui sĚ recunoscă ei înșiși, că poporulŭ românŭ bea multŭ și se îndușmănește cu morala cu deosebire acolo, unde vine în atingere cu Ungurii.

Dēcă pretinșii „patrioți” arŭ fi pretinși cu sentimentulŭ rușinei, arŭ trebui sĚ roșescă gândindu-se că bietulŭ Românŭ trăește réu, fiindŭ că esecutorii unгурesci, Jidovulŭ cărciumarŭ și legiónele de alți exploitatori de totŭ soiulŭ îlŭ svêntă de totŭ produsulŭ muncii lui.

Mai puținé insulte și batjocuri, mai puținé persecuțiunŭ și încercări de maghiarizare, mai puținé mēsuri ilegale și mai puțină exploatare, dér mai multă interesare de sórtea poporului i-ar sta multŭ mai bine guvernului unгурescŭ și organelorŭ lui, ca și pressei unгурesci și celorŭ cari agită prin ea și afară din ea.

Pe deoparte vaelele că degeneréză și se prăpădescé poporulŭ maghiarŭ, celŭ ocrotitŭ, din cauza traiului miserabilŭ, a sărăciei, ér de altă parte batjocorirea Românului, celŭ exploatatŭ, fiindŭ că e sărăcót, denotă lipsă de cultură, réutate a inimei și dușmăniă fără margini.

Situațiunea internă a Bulgariei.

Sciri sosite din Sofia la Belgradŭ spunŭ, că cu ocașiunea intrării principelui Ferdinandŭ în capitala bulgară erau mari temeri că vorŭ isbucni turburări. Macedonenii nemulțumiți și o parte din garnisonă, ai cărei oficeri suntŭ partizanii ai fostului ministru de rēboiu colonelulŭ Nicolaeff, unŭ mare partizanŭ alŭ prințului Alexandru de Battenberg, erau, se Țice, gata a se rescula. Guvernulŭ fórté îngrijatŭ, a procedatŭ la unŭ mare numărŭ de arestări și ordonă ca gendarmeria sĚ ocupe consulatulŭ rusescŭ.

Autoritățile au pusŭ sĚ se facă cercetări în casarma artileriei și în împrejurimile ei, căci se credea că există arme și munițiunŭ îngropate. Până acum aceste cercetări n'au datŭ nici unŭ rezultatŭ.

Fusese vorba într'unŭ momentŭ d'a exila pe mitropolitulŭ Clement, însă se asigură că s'volumŭ răspândindu-se în orașŭ a pricinuitŭ o mare mișcare. Ómenii armați au fostŭ la mitropolitŭ și i-au propusŭ sĚ-lŭ apere în contra guvernului.

Spre a nu provoca unŭ conflictŭ sângerostŭ care ar fi pututŭ da semnalulŭ rēscólei în contra noului principe, guvernulŭ a găsitŭ cu cale, ca mai bine sĚ renunțe la proiectulŭ sĚu.

Intêlnirea Țarului cu împêratulŭ Vilhelm.

In cercuri rusesci se contéză — precum se comunică din Petersburg cătră „Kölnische Zeitung” — pe o întêlnire ce o va avé Țarulŭ Rusiei cu Împêratulŭ Germaniei. Intêlnirea se va face în tóamna acésta, între 10 și 15 Noemvre, probabilŭ în Danzig, și anume când Țarulŭ se va întórcce spre casă din Danemarca, unde se află acum. In Petersburgŭ se crede că în prima liniă se va tracta de réinoirea alianței păcii între Rusia și Germania, ce espiră pe la mijloculŭ lui Septemvre.

Afacerea încalcării graniței.

Cu privire la încalcarea graniței de cătră ostașii românii, despre care raportărămŭ în numărulŭ de Sâmbătă alŭ fóiei nóstre, „Székely Nemzet” mai dă următórele amênunte:

„Mai multŭ locuitorŭ din Szépviz, Sânmiclaúșŭ și Borșova, auzindŭ că proprietățile lorŭ arŭ fi ocupate de Români, s'au dusŭ în munții respectivŭ, ca sĚ împedecce ocuparea lorŭ. Au anunțatŭ că loculŭ este alŭ lorŭ și

au începutŭ sĚ cosescă iérba ce mai rămăsese necesită.

Ómenii aceștia sciau, că în Țilele trecute prințulŭ Ghica, ca proprietarŭ alŭ locului, a fostŭ la graniță și hotărítŭ a declaratŭ, că nu se amestecă în afacerea teritoriului ocupatŭ, deórece granița este în loculŭ, unde susținŭ respectivele comune din comitatulŭ Ciucului. Arendatorii de până acum ai locului acestuia au datŭ dincóci de granița recunoscută de Ghica mai bine de 100 jugêre pe sêma locuitorilorŭ din Moldova și pe acestŭ teritoriu și-au făcutŭ ostașii din Moldova drumŭ pentru a patrola. Astfelŭ, pe cândŭ respectivii Sécui cosiau pe proprietatea lorŭ, doi ostași inarmați din Moldova au mersŭ din patrolă la ei, pentru ca sĚ-i alunge. Aceștia însă au fostŭ prinși și arestați, ér la interogatoriu au declaratŭ, că comanda militară li-a ordonatŭ lorŭ sĚ apere teritoriulŭ.

După acésta ostașii moldoveni au fostŭ eliberați, s'au dusŭ la ai lorŭ și étă că în Țiua următóre, 17 Augustŭ, pe cândŭ Sécuii lucrau în liniște, năvălescŭ asupra lorŭ 12 ostași români sub conducerea unui ofiterŭ, li iau pe Unguri la gónă, ofiterulŭ prinde a descărca glónțe asupra lorŭ, prigionii fugŭ și se ascundŭ. Ostașii descăr-cândŭ din pușcă străbatŭ totŭ mai înlăuntru pe teritoriu unгурescŭ, doi din ei au fostŭ trimiși după cei ascunși ca sĚ le ia ce aveau cu ei. Aceștia au prinsŭ a se apăra cu doué pușci de vênătóre, ce aveau la ei, dér în urmă n'au pututŭ susținé foculŭ; ostașii românŭ au furatŭ dela ei doué mantale, trei straițe și 4 cöse; altceva nu au aflatŭ. — Impușcăturile au fostŭ atâtŭ de inverșunate încâtŭ gónțele au găuritŭ casele și alte edificii de ale locuitorilorŭ unğuri dela graniță. O bucată ruptă din pãrete a străbătutŭ în casa lui András Balázs din Sânmiclaúșŭ și l'a rãnitŭ.

Foculŭ a duratŭ dela 11 óre a. m. până la 4 p. m. In timpulŭ acesta 3 dintre ostașii luptători au fostŭ prinși, așa, deplin inarmați, cum erau. — După multă rugare însă, la urină au fostŭ liberați și numai armele li-s'au opritŭ și aceste arme astăđi se află la casa comunală din Ciucŭ-Szépviz.

In Țiua următóre, 18 Augustŭ, ostașii românŭ, sub conducerea unui suboficerŭ, de asemenea au continuatŭ unŭ rēboiŭ formalŭ contra Sécuilorŭ din Ciucŭ, ocupândŭ vigilia dela graniță, rădicată pe spesele comitatului Ciucŭ și mutândŭ granița României cu unŭ kilometru dincóce, pe teritoriulŭ unгурescŭ.

SCRILE ȚILEI.

Pentru atragerea străinilor la Pesta din incidentulŭ construirii căilorŭ ferate orientale, ministrulŭ unгурescŭ de comunicațiune a făcutŭ pașii de lipsă. La mergere din Parisŭ la Constantinopolŭ, călétoria se póte intrerupe în Pesta. Se dau bilete de drumŭ, mersŭ și întorsŭ, între Pesta, Constantinopolŭ, Sofia, Filipopolŭ, Nicopolŭ, Salonici ș. a. și se publică în diferite limbi manuale (călêuze) de călétoria cu deosebită considerațiune la Pesta și Ungaria.

—x—

Ni se scrie din Sêcele cu data 18 (30) Augustŭ: „Luni, în 17 (29) Augustŭ, poporulŭ românŭ din Sêcele avŭ bucuria a vedé în mijloculŭ sĚu pe părintele archimandritŭ și vicarŭ arhieriscopescŭ Nicolau Popéa. Părintele archimandritŭ a petrecutŭ mai multŭ timpŭ la băile din Vâlcele, de unde în Țiua susŭ memorată s'a dusŭ sĚ cerceteze Sêcelele, care este loculŭ sĚu patalŭ. Primirea ce i-au făcutŭ o României a fostŭ solemnă. Unŭ frumosŭ banderiu de călăreți, îmbrăcați mai toți în costumŭ naționalŭ și urmați de unŭ lungŭ șirŭ de trăsuri, cu stêgulŭ scolarŭ în frunte, îi eșiră înainte până la crășmuța Hermanului. La sosire aci, la orele 4 p. m. îlŭ întâmpină numerosŭ poporŭ și mai tótă inteligența româna din Sêcele. Mai întâi părintele Eremiă Verzea îlŭ bineventă în numele preoțiimeii și alŭ poporului românŭ din Sêcele prin o frumosă cuvêntare, accentuândŭ mai vêrtosŭ mândria ce o simtŭ Sêcelenii, avêndŭ eșitŭ din sinulŭ lorŭ unŭ bărbatŭ distinsŭ și meritatŭ. La acésta vorbire răspunse Părintele archimandritŭ, dândŭ espresione recunoscinței sale pentru onórea ce i s'a făcutŭ, îndemnă la comună activitate pe poporŭ, accentuândŭ obligațiunea fiă-cărui omŭ de a face fapte bune și

dă mai multe instrucțiuni folositoare poporului, ér la fine își exprimă dorința, ca să mai ajungă odată Săcecele la starea înfloritoare de odinioară. Apoi, în trăsura de gală, trasă de patru cai, fu condus la casa părintească. La casa părintească, ce era împodobită cu verdéță și cu gust decorat, se mai rostiră câteva cuvinte de bine-venire, după care Părintele archimandritu vorbindu cu toții pe rând, le dete mâna și cu acesta serbarea se încheiă —

Estragemu următoarele date din raportul ce l'a făcutu comitetul centralu alu kulturegyeletului cu ocasiunea adunării generale în 28 a. l. c. la Sepsiszent-György: În 12 Aprilie 1885 dispunea societatea de unu capitalu de 300 fl., când s'a constituitu la 31 Augustu 1885, averea societății era de 50,000 fl., la adunarea generală, care a fostu în 29 Augustu 1886, capitalul se suise la 150,000 fl. și astăzi a ajunsu aproape la 250,000 fl. Societatea numără 16 comitete comitatense, 8 comitete orășenesci, 15 cluburi provinciale și 26 filiale. Numérul membrilor a crescutu așa de tare, încâtu astăzi deja societatea numără 1548 membrii fundatori și pe viață, 11,329 ordinari, și 3944 membri ajutatori, în totalu 16,843 membri. Din toate unghiurile țării, din toate clasele societății i se trimitu societății contribuiri; cea mai mică contribuție e de 4 cr., cea mai mare de 2202 fl. 3 cr. Prin subscrieri suat de-ja ca asigurate contribuiri în valoare de 185,790 fl. 55 cr. Raportul mai amintesc și de activitatea ce dezvoltă societatea. Societatea a votatut ajutore la diferite școle, convicte, preoți săraci, asiluri (grădini) de copii și altor institute unguresci. Intre aceia, cari și-au câștigat deosebite merite pentru reuniune este ministrul de onoare Geza Fejérvary, care a ridicat interesul Ardealului, furnisand delat industriașii ardeleni 100,000 de pãrechii încălțăminte militară. — Nicu nu trebuia să se mai dea de golu kulturegyeletiștii că sunt sprijiniți de guvern, căci o sciamu. E bătătoru la ochi, că până mai acum e anul se laudau cu 300,000 fl. ér adu au scădut la 250,000 fl., și și aceștia numai pe hârtia. De altminterlea sunt bani aruncați în vânt.

În comitatul Târnavei mai s'au înmulțit porcii sălbatici așa de tare, încâtu pricinuesc câmpurilor mari stricăciuni. Țăranii din Șașu stau noptea la pândă, ca să-și apere încâtva sămânăturile. Tocmai așa era în evul mediu, observă „Sieb. Deutsch. Tgblt.“, când țăranul era dat pradă pagubelor pricinuite de fere sălbatică, numai ca să nu turbure „domnului” plăcerea de vânătoare.

Pentru serviciile aduse maghiarismului, ministrul Trefort a „pricopsit” pe următorii preoți greco-orientali: Iónu Vătășan din Archita cu 80 fl., Alexandru Stoica din Seliștióra, Aron Suciu din Délu-mare și Vasilie (Ladislau) Petru din Vălișóra cu câte 60 fl., Neculae Berașu din Bejanu, Ioachim Cerbian din Nucșora, Petru Duma din Techeréu Iónu Ghiurușan din Ungurașu, Artenie Crișan, și Neculae Munteanovic din Alba-Iulia cu câte 50 fl. — Românii îi voru ține minte.

Paguba pricinuită în Hermanu prin arderea a 51 șuri și 27 grajduri pline cu nutreț și cu bucate se calculează la 40,000 fl. Edificiile au fostu cea mai mare parte asigurate, nu însă nutrețul și bucatele.

La deschiderea adunării generale a kulturegyeletului ardeleanu în Sepsis-Sân-Georgi duse președintele,

contele Bethlen, că țelul și scopul reuniunii nu e declarare de războiu contra naționalităților, ci numai mijloc de a păstra și susține, precum și a deștepta spiritul naționalu maghiar. Mulțami apoi scriitorilor și artiștilor cari au făcutu excursiune prin Ardeal și s'au dus la adunarea kulturegyeletului oferind ocașiune lății comune a culturii naționale maghiare. — Cu alte cuvinte, pelea nu le o pôte în nici unu casu schimba naționalităților, dér acoperită cu o atilă ca să nu se vață că nu e ungurescă ar fi placul „patrioților” de contrabandă.

„Nemzet” propune înființarea unui alu treilea institutu de nebuni, deoarece se mulțesc cumplitu nebunii, ca în orice stat civilizat! — Are mare dreptate „Nemzet”, când spune că se sporesc cumplitu nebunii, dér nu din cauza civilizației, ci din lipsa ei. Faptele dălmice ni-o dovedesc. Recomandăm și noi înființarea unui nou institutu de nebuni și a unei catedre de nebuni la Clușiu pentru formarea de medici alieniști. E mare nevoie.

Afacerea parohiei Hermanului.

Primu ne nctatut plângeri din partea Românilor din comuna bisericăscă gr. or. Hermanu. Parohia acesta a statu mai multu timpu vacantă și în fine s'a alesu unu nou preot, la 12 Ianuaru 1886, în persoana învățătorului de acolo, Alesandru Dogariu. Ni se spune mereu, că alegerea acesta s'a făcutu în modu ilegalu și poporul susține, că e în stare s'o probeze acesta cu mai multe dovești autentice. Ba și fără de asta, primirăm spre publicare o declarațiune în numele a 140 familii din Hermanu, prin care se protestează cu cea mai mare energiă contra alegerii de preot a inv. Alex. Dogariu, declarand serbătorește, că nici-odată nu-lu voru recunoșce de preot alu lor.

Ne abținem de a da publicității faptele, ce se impu în această declarațiune trecutului învățătorului Dogariu. Constatăm numai, că ele sunt de așa natură, încât, dacă sunt adevărate, foarte anevoi să se spera ca alesul preot Dogariu să-și pôtă câștiga simpatia și respectul evlaviosu, de care unu preot are neapărată trebuință din partea poporului său.

Ni-se spune, și e chiar o urmare firăscă a lucrului, că de când există aceste dușmănoșe relațiuni între preotul și credincioșii săi din comuna Hermanu, suferă biserica, suferă șola și suferă moralitatea publică a poporului. De aceea a sositu, credem, timpul, ca competentă autoritate bisericăscă să rezolveze odată această chestiune, cu atât mai multu, că în vro trei rânduri s'au dus deputațiunii dintre poporeni hărmaneni la Sibiu, la I. P. S. S. Metropolitul, și s'au adresat proteste atât la consistoriu, cât și la sinodul archidieceșan.

Etă cum închiaie ultima plângere, ce ni-s'a trimis în numele a 140 familii din Hermanu:

„Acum nu mai putem suferi, și declarăm, ba jurăm înaintea publicității, că nu vom lua sfintele taine din mâinile lui prihănite. Declarăm, că nu primim responsabilitatea pentru urmările neobservării canoanelor, cari suntu baza bisericii, ci responsabili pentru aceste urmări voru fi superiorii bisericii. Cerem rezolvarea lucrului, cerem să se delature Alexandru Dogariu și să se facă altă alegere!”

Munții apusenți.

Valea dosului, 26 Augustu 1887.

Domnule Redactor! Nulla dies sine linea. Părintescul guvern din nou ni-a dat o viuă probă că

ține la dreptate și echitate de-o parte, și cu câtă rigore scie execută legile existente de altă parte.

Devenind vacantu postul de vice-notar la judecătoria regală de cercu din Abrud, între alții a competitu la acela și unu tinéru juristu român deplinu calificat, carele are o praxă de trei ani câștigată la tribunalul din Alba-Iulia și în toți ramii justiției, carele posedă deplinu cele trei limbi ale patriei, și carele în decursul serviciului său câștigându-și stima și recunoștința superiorilor săi a și fostu propus locurilor mai înalte în primul locu spre denumire.

Ne așteptăm dér cu totă siguranța la denumirea acestui distinsu practicant mai cu seamă din motivul că concurenții săi și în calificațiune și în anii de servii erau inferiori, dér — sub împrejurările actuale — mai vârtosu din motivul, că tatăl tinéruului practicant ca amplotat comitatensu încă este unu carele totdeuna a votat pe sprincena celor dela putere.

Deșertă a fostu însă justa noastră așteptare. În locul celui propus de tribunalu s'a denumit — în acestu ținut curat românesc — unu Săceiu fără praxă, carele — însemnați-vé bine — nu scie nici o vorbă românească!

Vé puteți dér închipui, d-le Redactor, ce achizițiune este noulu denumit pentru judecătoria noastră atât de scăpătată în totă privința.

Acastă denumire totodată ne arată, că domni dela putere au întorsu pe dosu vechia dogmă că: funcționarul este pentru popor și nu viceversa. Nu mai puțin ne probază că legile sancționate de monarchu, cari prescriu ca în fiecare ținut să se denumescă numai funcționari cari sciu limba poporului, sunt — și nu sciu până când — au să rămână literă murtă.

Justus.

Din Banat, 14 Augustu 1887.

Am totu așteptat, că dora se va afla cineva din inteligența cea numără română din Lugoșiu, carea va descrie și în foile române decursul alegerii deputatului dietal din Lugoșiu, ca așa să aibă și publicul român cunoscința despre cele întemplate la Lugoșiu. Inșé vădend că în foile române nu se face nici o amintire despre decursul alegerii, mi-am ținut de strinsă datoriă a descrie — fiă și mai târziu — pe scurtu, dér fidelu alegerea deputatului dietal din Lugoșiu în cele următoare:

Alegerea deputatului dietal pe periodul de 5 ani, în cercul electoralu alu Lugoșului s'a întemplat în 20 Iunie 1887, alegendu-se cu aclamațiune Protonotarul comitatensu Szende Bela, fiul fostului ministru de onoare Szende Bela, nefindu contra candidat.

După terminarea alegerii, partida liberală, la o oră după ameză a convenit în casina ei la unu banchet în onorea noului alesu deputat. La acestu banchet au participat mai mulți Români de pe sate, unii oficiali din locu, alții notari și mai mulți preoți. Intre aceștia a fostu Simeon Tamășu, protopop gr. cat din Lugoș. A mai participat la acel banchet încă unu protopop gr. cat. cu brău roșu cu numele Grecu. Apoi mai mulți preoți gr. or. cu brăne roșii, precum Adam Roză, vitelul dela Lăucusești, Iosif Tempia din Lugoș și alții.

Eca părerea celor cari au insistat pe lângă pasivitatea absolută, atât în Transilvania cât și în Banat și Ungaria, e justificată pre deplinu, și logica cea tare, și-a și produsu rezultatul său rațional. Caci pe totu locul, unde au fostu candidați și români cu program

FOILETONU.

(40)

Misterele Venetiei.

de Edouard Didier, traducere de Ioan S. Spartali.

XIV.

Intre doi nori.

Mititica Fiametta zîmbea bunului Ricardo, și după ce se silea — nu prea seriosu — ca să-și tragă mâna, apoi i-o lăsa de bună voie. Elu îi ținea mâna în dreptul ochilor și o mângăia dulce. Adeseori adormea astfel. Așa știa elu să facă curte logodnicei lui.

Veni în sfârșit ziua când Ricardo putu să se șole și susținut de iubita lui Fiametta să ocolăscă camera de câteva ori.

În ziua aceea camerista declară gondolierului că ea trebuie să se întorcă lângă stăpâna sa. Vorbele acestea puseră pe gânduri pe bunul Ricardo, care se desfăta în bucuriile unei convalescențe alu căroru sfârșit nu vră să-lu prevadă.

— Ce felu? Vrei să mă părăsești? întrebă elu pe Fiametta privind-o cu mirare.

— Negreșit că o să te părăsesc; acum ești destul de sănătosu! duse camerista.

— Da, așa se pare, însă să mă crești că nu sunt bine de locu, dragă Fiametto.

— Ce mai ai? întrebă iute camerista.

— Mă temu să nu mă apuce ér frigurile! răspunse gondolierul cu o voce jalnică.

— Să te întorcă ér frigurile?!

— Vai! da, Fiametto, și tu știi că decă pe unu

om ilu apucă frigurile pentru a doua oră, este mai totdeuna primejdiosu! duse bunul Ricardo dând din capu.

Mititica Fiametta crezuse o clipă că într'adevăr pôte să se întemple o primejdiă, așa că îngalbenise foarte tare. Inșé în cele din urmă ghici comedia jucată de Ricardo, pentru ca s'o țină mai multu timp lângă densusu. Hotări dér să riță de elu.

— Ce felu? n'ai audit ce a duse doctorul când a venit pentru cea din urmă oră? duse ea prefăcendu-se foarte măhnită.

— Ba da! duse Ricardo care nu audise nimic.

— Ah, știi dér că chiar desera o să ai unu acces de friguri nebune! duse Fiametta acoperindu-și fața cu mâinile.

— Cum ai duse? eu? să am friguri nebune?! duse bietul gondolier bleoșind ochii.

— Da, bine a preșit doctorul! — duse Fiametta dându toate semnele unei dureri vii; — elu chiar a spus că ai să fi furiosu și că aru trebui cel puținu patru oameni ca să te stăpânescă.

— Patru oameni!

— Și încă patru din cei mai voinici! Doctorul i-a adus cu densusu.

— Cum așa?

— Da, sunt câteva patru în camera d'alături.

— Fiametto, visezi! duse Ricardo încependu să prindă frică seriosu.

— Vai nu, nu visezi, ci îți vorbescu foarte adevăratu, bine a duse doctorul.

— Dar să mă crești, Fiamina mea, că niciodată

n'am fostu mai sănătosu ca acum! duse gondolierul sculându-se ca să se apropie de camerista.

— Ți-am mai spus că doctorul mi-a ordonat să plec la cea dintâi ocașiă, și să te îngrijesc numai cei patru oameni cari stau în camera d'alături.

— Fiametto! duse gondolierul bătendu din picior.

— Camerista dete unu țipet.

— Vai de mine! l'a apucat! . . . duse ea.

— Fiamino! . . .

— Nu te apropia de mine, ori strigă pe cei patru oameni!

— Crede-mă . . . Fiamina mea! . . . duse gondolierul măhnit.

Inșă de prisos. Camerista, care părea grozavu de speriată, nici nu-lu asculta. S'ascundea după mobile, grămădea mobilele înaintea ei pentru ca să n'o pôtă ajunge gondolierul.

— L'a apucat! l'a apucat! . . . duse ea.

— Ba nu, ba nu, Fiamina; numai am friguri; niciodată n'am fostu mai liniștitu . . . Crede-mă! te rog! . . .

Cu câtu protesta Ricardo mai multu, cu atâtu Fiametta striga, până cându în cele din urmă vedendu că bietul gondolieru îi cade la picioare cu mâinile împreunate, începându să riță cu atâta șgomot încât elu înmărmuri.

— Hei! ce-i asta? duse gondolierul.

— Asta este că amendoi am jucat comedia. Dar cine a jucat-o mai bine dintre noi amendoi? hai? spune, cum ți se pare, Ricardo? răspunse Fiametta.

— Ah, Fiamina mea, bine te pricepi să-mi dai lec

națională, aceia au cădută, afară de domnul Generalul Doda, pe care l'au susținut foștii lui grăniceri bravi la Caransebeș. Așa a cădută Truția la Baia de Criș, așa Veteranul Vincențiu Babeșu la Sasca montană, și alții aiurea.

Aceste petrecându-se, îi stă omului mîntea în loc, când cugetă serios, că cum a putut căde veteranul Vincențiu Babeșu, într'un cerculeț de alegători curată românescu și mai numai de o confesiune religioasă, și chiar față cu un Asbot János, un individ cu totul necunoscut pe aceste locuri.

Gîndescă-se serios la urmări aceia dintre noi, care au decădută până a merge să dea mîna de ajutor dușmanilor noștri.

x.—y.

Agricultura în Germania.

O excursiune agricolă făcută la Rosalia 1884 în provincia Saxonă

Orașul Quedlinburg și cultura de flori.

(Urmare.)

Un funcționar, care încă ne însoțea, ne arătă o grădină pe care o cumpărase proprietarul cu 5 ani înainte, și cu toate că fusese o cărămidărie și numai găuri și bălți de câte 1½—2 stănjini adîncime, a trebuit să o plătească cu câte 6000 mărci morgenu-lă. El nu s'a spăriat de găurile și bălțile cele adînci, ci a pus de au cărătu cu carele nomolă nisiposă dela gâră de au oblit locu, și așă e juna din grădinile sale cele mai frumoase. Spesele ce le-a avut cu cumpărătul și oblierea îi se întorc în căl-va ani, decă nu i se voru în întorsu deja pîn' acum. Era o fericire să treci dela locu la locu, dela flóre la flóre, să vezi și să miroși sute și mii de flori în toate colorile și mărimile! Mergîndu cu carele peste otar, ni se pără într'o parte, că vedem o frumoasă dumbravă de stejărei, ca de 15 20 hectare întindere, și când ne apropiam de ea, spre mai marea noastră mirare, observam, că nu e pădure de stejăru, ci sîntu numai pocile (prăjinile) dela fesoale, dăr atît de dese erau, de jurai că e pădure. De altcum le-am întâlnit în ziua aceea în aceleași mărmi în diferite locuri. Și ei cultivă stecla de zachăr pentru sémîntă, și anume isbutit să perfecționeze și să facă mai bune mai multe rasse principale: ca stecla albă de Silesia, pe cea albă imperială a lui Knauer, pe a lui Vilmorin, numită Blanche améliorée, pe cea albă imperială de Klein Wanzleben, și să creeze alte tipuri și varietăți nouă; vîndu marea de sémîntă cu câte 90—100 mărci.

Pe lângă cultura de flori, e re e lucru principal, se ocupă și cu cultura sémîntelor de legumi și zarzavatură, pe o întindere destulă de însemnată. Alte sémînte economice și silvicole, deși sînt în depozite și destac, totuși pe acele nu le produc ei, ci le cumpără dela cultivatori speciali.

Cu un cuvînt, toate tiparele și formele de flori cunoscute pe fața pămîntului le-au adunat și le cultivă ei astfel, încât la ei totdeauna poți găsi ori și ce flóre și legumă, atît în prise pentru căl-va fenici, cât și cu ridicata; dăr toate acestea nu le sînt de ajuns, ci se silesc să creeze din fiecare specie tipuri și forme nouă, mai frumoase, mai trainice și mai răbdurii, care le aduc apoi venite îndoite și îndeite, fiind și mai căutate decăt cele cunoscute.

Am vorbit de atatea ori de crearea de tipuri, de forme nouă la flori, pomi cereale etc. fără însă a spune cum se face acesta. Fia ne dăr permis a întregi și această lacună:

Crearea de tipuri și varietăți nouă se face la plante în tocmai ca și la animale în două moduri: 1) prin a-

legere s'u selecțiune și a 2 a) prin încrucișare s'u hybridatiune. Prin alegere se face în modul următor: Decă grădinarul s'u cultivatorul are o formă frumoasă, mare și plină, d. e. de trandafir roșii, și ar voi că aceeași formă să-și păstreze toate caracterele și însușirile ei, numai colorea să fiă albă, atunci din tulpina aceea de trandafir roșii ia mlădița, care a produs florile cele mai alburii și o sîdese singură, și apoi dintre mlădițele ei, ia erăși pe aceea, care a produs florile cele mai albe, o sîdese și pe aceea erăși singură, și așa mai departe, și după câțiva ani, din forme cu totul roșii, va avé trandafiri albi ca zăpada, și erăși din flori albe va avé altele nouă, cu totul închise, până aproape negre.

Însé calea acesta este cam lungă, progresă numai încet și până la reușirea completă-i trebuie mai mulți ani. Când însă el voese să facă acesta mai iute, atunci se servește de metoda a doua, a încrucișării.

(Va urma.)

Sciri militare.

România. Ministerul de război a trimis o circulară tuturor prefecturilor din țară, invitându-i să ia măsuri serioase ca pe tabelele de recensămînt a tinerilor, care urmază a concura pentru formarea contingentului 1888, să se înscrie toți tinerii în vîrstă dela 21—30 ani ce se pretind supuși strein, cu ori-ce scuse și ori-ce acte ar prezenta ei, pentru ca să se potă dovedi aceia care s'au scutit în alți ani pe nedrept de serviciul militar. Acestor tineri li se va lua și un întregor ce se va trimite împreună cu actele la ministerul de externe.

Convocare.

Membrii reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Abrudului, respective protopresbiteratele Câmpeni, Abrud și Lupșa, se convocă la adunarea generală a acestei reuniuni, care se va ține în zilele 6, 7 și 8 Septembrie 1887 st. v. în Câmpeni cu următoarea programă:

Duminică 6 Septembrie, înainte de amiază: Participare în corpore la serviciul divin. După încheierea serviciului divin:

Ședința I. 1) Deschiderea adunării. 2) Alegerea comisiunilor. După amiază:

Ședința II. 3) Raportul comitetului, casarului și bibliotecarului. 4) Citirea disertației: „Care este cauza, pentru care grădinile școlilor nu se sporesc, și pentru ce unii învățători avînd pămînt pentru grădina de școlă nu îl cultivă pentru instruirea școlărilor în grădinarit, și ce măsuri ar fi a se lua pentru a se da un avînt mai mare în instruirea acestui ramă folositor?” de învățătorul Nicolau Corcheșu.

5) Prelegerea practică: „Tractarea religiunii în despărțimintele IV. V și VI.” de învățătorii Iosif Gombos, Teodor Dușa și Vasile Gau.

Luni, 7 Septembrie. Înainte de amiază:

Ședința III. 6) Citirea disertației: „Enumerarea deosebitelor metode de cetit și scris și rezultatul acestora”, de învățătorul George Nicula. 7) Prelegerea practică: „Computul în anul I. de școlă” de învățătorii: Nicolau Necrelescu, Solomon Coroiu și Ioan Matora. 8) Citirea disertației: „Care sînt cauzele pentru care absențele școlare sînt pră număruse și prin ce s'ar putea delătura acest inconvenient împedător în instrucțiunea populară?” de învățătorul Michail Contes

Ședința IV. După amiază: 9) Citirea disertației „Însămîntarea istoriei în școlile populare” de inv. Solomon Coroiu. 10) Prelegere practică: „Cetitul, scrisul în anul I. de școlă” de învățătorii: Aron Ciorand, Andrei Muntean și Teodor Pasca.

Marți 8 Septembrie înainte de amiază. Participare în corpore la serviciul divin.

Ședința V. După amiază: 11) Raportul comisiunilor. 12) Eventuale propuneri. 13) Încheiere.

Din ședința comitetului central al Reuniunii ținută la 1-a August 1887 st. v.

Acastă convocare Prea on. oficii protopresbiterale din acest district sînt poftite a-o comunica cu învățătorii din tractele proprii.

Romul Furduiu

Nicolau Corcheșu

președinte al reuniunii

secret. I. al reuniunii

Mulțămîta publică și dare de sémă,

asupra ofertelor primite de comitetul pentru adunarea de ajutoare în favorul incendiatorilor din comuna Galați.

(Urmare.)

15. Din Cincu-mare, prin d-lă Hariton Prescurea s'au colectat 5 fl. dela d-ni: Basiliu Cernea, sub-jude reg., 2 fl., Lazaru Boieru, cond. de cărți fundare 1 fl., Moise Nicora, pantofaru, 1 fl., Gergel Pototzki, comerciantu, 50 cr. și Vasile Mărgineanu, 50 cr.

16. Din Vadu, prin d-lă notaru Iacobu Morariu s'au colectat 23 fl. 40 cr., anume din Vadu dela d-ni: George Morariu, proprietaru, 1 fl., Iacobu Morariu not. cerc. 1 fl., Georgiu Păseraru, învățatoru, 1 fl., Tamașu Cocișu, colectoru, 1 fl., Iacobu Deutsch, arîndatoru, 1 fl. dela mai mulți locuitori din Vadu în prețulu colectei de 79 klg. sêcară și 59 Klg. cucuruzu, 6 fl. 15 cr. dela mai mulți locuitori din Vadu colectă în ban 41 cr., George Boieru primaru, 1 fl., Tamașu Popu, vicenotaru 1 fl. Din Mandra: Iacobu Sucaciu, primaru, 1 fl., George Mateiu Sucaciu, economu, 20 cr., Lazaru Comșa, învățatoru, 50 cr., Friedrich Czell & Sohn (Brașov) 3 fl., Ioh. Danhamer 1 fl., Adolfu Fleischer, cârciumariu, 20 cr., Ioan Cocanu, parochu, 50 cr., Teodosiu Cocanu, casaru comunalu, 40 cr. Din Todorita: Alecsiu Mijea, parochu, 40 cr., George Renghea, învățatoru 1 fl., Georgiu Balabanu, primaru, 50 cr., Ioan Sbrăncu, proprietaru, 50 cr., Iosif Grama, proprietaru, 20 cr., Mateiu Renghea proprietaru, 30 cr. și Nicolae Istrate, proprietaru, 20 cr.

(Va urma.)

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

PESTA, 31 August. — Fôia oficială publică decorarea șefului de secțiune croat Stanovic cu ordinul coronei de feru cl. 2-a, a președintelui dietei Hrvat cu crucea de Komthur a ordinului Franz Iosef, a lui Vucosinovic cu crucea de cavaleru a ordinului Leopold.

PARIS, 31 August. — Ordinea de mobilizare a corpului 17 de armată s'a espedat er.

CONSTANTINOPOLU, 31 August. — Trimisul Serbiei pe lângă Pôrtă a fost însărcinat să înăneze nota privitoare la deschiderea liniei căii ferate Vranja-Salonic.

DIVERSE.

Urmările unei denunțări. — Domnișora Dronin, care nu de mult a fost arestată în insula Wight fiind bănuită că ar fi avut dinamită, zace acum greu bolnavă. Arestarea s'a făcut în urma unei denunțări rătăcioase și tînăra francesă, după mai multe zile de arest a fost liberată, ca și materialul bănuț. Ce i s'a găsit în ladă, era numai lut de modelat. Ministrul englesu de interne, Matthews, a promis în ședința dela 10 c. a camerei comunelor, că va acorda tînărei dame o despăgubire pentru neplăcerile suferite.

Necrologu. — Subscriși cu inima strivită de durere anunță consăngerilor și amicilor din departare, cumcă pră blanda și buna fiică, soră, nepoță și verișoră Maria Busița, după un morbu secu îndelungat, în al 22-lea anu alu etății, împărțită cu sfințele sacramente, în 28 Aug. d. a. și-a datu nobilul sufletu în mâinile Creatorului. Rămășițele pămîntesci a scunpei defuncte s'au astrucat după ritulu gr. cat. în 30 Aug. a. c. după amiază la 3 ore, în cimiteriul localu.

Sigetulu Marmăției, 28 Aug. 1887.

Fia-i țerina usoră și memoria binecuvîntată!

Ioan Busița, Cornelia Mihali, ca părinți. Iuliu, Georgiu, Ioan, ca frați. Maria Cupșia măritată Rațu, Salmajer Roza măritată Kovaci ca mătușe. Eugeniu Rațu și soția Cornelia măritată Hodoru, Georgiu Rațu, Aurelia Rațu, Irma măritată Mihalca, Otilia, Iuliu ca veri și verișore.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se potă cumpăra în totungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

ții! dîse gondolierul prea fericit că a scăpat așa de ușor.

În timpul acesta tînărul Felice Badoer, pe deplin însănatășat, petrecea o parte din zile în palatul ducal, lângă fiica Adriaticei. Vorbeau multe și Venetia venea totdeauna totu la tema ei favorită. Ea stăruia cu acea energiă și pasiune pe care le arătase la Isola Bella, în sêra nenorocirei, despre datoria care se impunea tuturor patricianilor tineri ca să nu-și piardă anii cei mai frumoși ai vieții lor într'o lenevi lașe.

— De vreme ce numai cariera armelor îți place — deși în ochii mei ca și în ochii tuturor Venetianilor un nobil nu se înjosește decă face convertu — ei bine! nu ai decăt să te grăbesci să te faci soldatu! ăcea ea lui Felice.

Vorbele Venetiei avură un adevărat succes de entuziasm.

Într'o sêra, intrîndu în departamentul dogelui unde lă aștepta Venetia ca de obicei, Felice îi spuse că chiar a doua zi pornea ca să se pună în fruntea unei companii organizată și echipată cu cheltuēla lui și care aștepta pe tînărul sêu comandant pe câmpiile Villafrancei împreună cu simburele unei armate mici întrunită acolo pentru o expediția, alu cărei scopu nu era încă cunoscut.

După ce-i spuse acestea, amēdoi mai vorbiră încet lângă o ferăstră.

Ferăstra era deschisă. Era o sêra frumoasă de văr; stelele scintecătoare păreau că se coboră din ceru în apa lagumelor unde jucau la cea mai mică adiere: ic și colo se zărea fanalul unei gondole lunecîndu ușor pe

valuri, și Adriatica, undulîndu dincolo de Lido, aducea până la palatul ducal un ecou slab al voci sale monotone și maestose.

Bêtrănul doge asista totdeauna la întîlnirile Venetiei cu Felice Badoer. În sêra aceea elu adormi pe scaunul pe care ședea. Se deșteptă când nu mai auzi șgomotul conversației tinerilor care-lu legănase până atunci.

Când țări înaintea lui grupul grațios format de miri a căroru umbre se restrăngeau pe cerul instelat, inima i se strînsă și ochii i se umplură de lacrimi. Se gîndi la fiul sêu Iacobu, exilat de barbaria Marelui Consiliu, exilat pe pămîntul arțetor alu insulei Candia împreună cu familia. Decă Senatul ar fi fost milos, scumpul sêu Iacobu ar fi aci cu nevasta sa în locul care-lu ocupă acum Venetia și Felice Badoer. Copiul — copiul copilului sêu, al ultimului sêu născut, ai singurului care mai trăia dintre cei trei băeți pe care îi detese Dumnezeu în misericordia lui și pe care îi luase în mânia lui — abia își mai aduce aminte de trăsurile lor care plutesc nedeosebite în amintirea sa ca un desen p'ală cărui creionu l'a ștersu timpul. Decă n'ar fi fost crușimea Senatului, copiul lui Iacobu s'ar juca coala la piciorle sale; ar auzi risul lor argentinu; capetele lor tînere ar îngădui mînilor lui înghîțate de vîrstă ca să se încăldecă în mătasea inelată, în pîrul lor bălai. Decă fie-sa ar fi aci, bêtrănul doge s'ar odihni cel puțin în mijlocul dulcilor și liniștilor bucurii ale căminului de grijile crude pe care i-le căsu néză țilnicu afacerile Statului.

(Va urma.)

Cursul la bursa de Viena
din 30 Augustu st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	100.90	Bonuri croato-slavone	104.75
Rentă de hârtie 5%	97.35	Despăgubire p. dijma de vinu ung.	100.50
Imprumutul căilor ferate ungare	150.73	Imprumutul cu premiu ung.	121.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	98.20	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	124.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	126	Renta de hârtie austriacă	81.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	115	Renta de arg. austr.	82.50
Bonuri rurale ungare	104.60	Renta de aur austr.	112.60
Bonuri cu cl. de sortare	104.60	Losurile din 1860	135.75
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.50	Acțiunile băncel austro-ungare	886
Bonuri cu cl. de sortare	104.50	Act. băncel de credit ung.	286.50
Bonuri rurale transilvane	104.50	Act. băncel de credit austr.	282.30
		Argintul — Galbini împărătesc	5.94
		Napoleon-d'ori	9.95
		Mărci 100 imp. germ.	61.55
		Londra 10 Livres sterlinge	125.75

Bursa de București.
Cota oficială dela 12 Augustu st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	91 1/2	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	95	95 1/2
» convert. (6%)	88 3/4	89 1/4
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34	36
Credit fonc. rural (7%)	104 3/4	105 1/2
» » » (5%)	89 1/2	90 1/4
» » » (7%)	103 1/4	103 3/4
» » » (6%)	94	95
» » » (5%)	87	87 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
» » Națională	—	—
Aură contra bilete de bancă	14. 1/4	15. 1/4
Bancnote austriace contra aură.	2.01	2.02

Cursul pieței Brașov
din 31 Augustu st. n. 1887

	Cump.	Vënd.
Bancnote românești	8.66	8.70
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'ori	9.95	10.—
Lire turcesc	11.23	11.27
Imperial	10.22	10.26
Galbeni	5.26	5.90
Serisurile fonc. » Albina » 6%	101.—	102.—
» » » 5%	98.—	99.—
Ruble Rusesc	108.—	110.—
Discontul	7—10%	pe an.

Sz. 280—1887.

Hirdetmény.

A zernesti kir. járásbiróság mint kisebb jelentőségű polg. peres ügyekben eljáró bíróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint ügyvéd Pusçariu Jozsef által képviselt Almasmezői gör.-kel. egyház alap felpereseknek ismeretlen tartózkodása és almásmezői illetőségű Iuonü D. Banu alperes elleni 40 frt. o. e. sj. iránti bagatell keresetének tárgyalására határnapul 1887 évi September hó 28-ik napjának d. e. 8 órája e bíróság előtt kitűzetik.

Felhivatik ennélfogva ismeretlen tartózkodásu alperes, hogy ügyének czélszerű védelme iránt a részére gondnokul kinevezett ügyvéd Garoiu Miklos zernesti lakos kellően utasítsa, vagy a tárgyalásnál személyesen vagy más megbízott által jelentkezzék, mert különben mindezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Zernest, 1887 évi Augustus hó 16-án.

A zernesti kir. járásbiróság.

Penciu, járásbíró.

Avisu d-lorü abonați!

Rugămü pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponulü mandatului postalü și numerii de pe fășia sub care au primitü diarulü nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămuritü și să arate și posta ultimă. ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașovü la Peșta:

Trenulü de persöne Nr. 307: 7 öre 20 de minute sêra.
Trenulü mixtü Nr. 315: 4 öre 01 minută dimineața.

2. Dela Brașovü la Bucureșoi:

Trenulü acceleratü Nr. 302: 5 öre 37 minute dimineața.
Trenulü mixtü Nr. 318: 1 öra 55 minute după amezü.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Peșta la Brașovü:

Trenulü de persöne Nr. 308: 9 öre 46 minute înainte de amezü.
Trenulü mixtü Nr. 316: 9 öre 52 minute sêra.

2. Dela Bucureșoi la Brașovü:

Trenulü acceleratü Nr. 301: 10 öre 12 minute sêra.
Trenulü mixtü Nr. 317: 2 öre 32 minute după amezü.

A. Plecarea postelorü:

- a) Dela Brașovü la Rêșnovü-Zêrnescü-Branü: 12 öre 30 min. după amezü.
- b) " " " Zizinü: 4 öre după amezü.
- c) " " " in Sêcuime (S. Georgi): 1 öra 30 minute nöptea.
- d) " " " la Fägărașü: 4 öre dimineața.
- e) " " " la Săcele: 4 öre dimineața.

B. Sosirea postelorü:

- a) Dela Rêșnovü Zêrnescü-Branü la Brașovü: 10 öre înainte da amezü.
- b) " " Zizinü la Brașovü: 9 öre a. m.
- c) Din Sêcuime la Brașovü: 6 öre sêra.
- d) " " Fägărașü la Brașovü: 2 öre dimineața.
- e) " " Săcele la Brașovü: 6 öre 30 minute sêra.

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULÜ FAMILIEI. Diarü beletristicü și enciclopedicü-literarü cu ilustrațiuni, Cursulü XI. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerü de câte 1 1/2—2 1/2 cöle cu ilustrațiuni frumöse; și publică articlii social, poesiä, nuvele, romanuri, suvenirü de călătoriä ș. a. — Mai departe tractezä cestiuni literare și scientifice, cu reflexiune le cerințele vieți practice; apoi petrece cu atenziune vieța socialä a Românilora de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriä și străinătate; și prin umorü dulce și satirä alêsä nisuesce a face câte o öra plăcutä familiei strivite de grijele vieți; și peste totü nisuesce a întinde tuturorü individiilor din familiä o petiececere nobilä și instructivä. — Prețulü de prenumerațiune pe anulü întregü e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibilü și in timbre postalü.

PREOTUL ROMÂN. Revistä bisericescä, scolasticä și literarä. Cursulü XIII. — Apare in broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 cöle; și publică articlii din sfera tuturorü sciințelorü teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocașiuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și scientifice-literari. — Prețulü de abonamentü pe anulü întregü e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plătibilü și in bilete de bancă și in timbre postalü.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu in Gherla — Szamosujvár, unde se mai aflä de vëndare și următorele cãrți:

- Puterea amorului.** Nuvelä de Paulina C. Z. Rovinarü. Prețulü 20 cr.
- Idealulü pierdutü.** Nuvelä originalä de Paulina C. Z. Rovinarü. Prețulü 15 cr.
- Opera unui omü de bine.** Nuvelä originalä. — Continuarea nuvelei: „Idealulü pierdutü“ — de Paulina C. Z. Rovinarü. Prețulü 15 cr.
- Fontäna dorului.** Nuvelä popularä de Georgiu Simu. Prețulü 10 cr.
- Codrenü craiulü codrului.** Baladä de Georgiu Simu. Prețulü 10 cr.
- Elü trebuie să se însöre.** Nuvelä de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețulü 25 cr.
- Branda seu Nunta fatalä.** Schiță din emigrarea lui Dragoșü. Nuvelä istoricä naționalä. Prețulü 20 cr.
- Numerii 76 și 77.** Naratiune istoricä după Wachsmann, de Ioanü Tanco. Prețulü 30 cr.

Probitatea in copiläria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé, membru alü academieii. francese. Prețulü 10 cr.

Barbu cobzarulü. Nuvelä originalä de Emilia Lungu. Prețulü 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberä de Constantin Morariu. Prețulü 50 cr.

Ifigenia in Aulida. Tragediä in 5 acte, după Euripide, tradusä in versuri de Petru Dulfu. Prețulü 30 cr.

Petulantulü. Comediä in 5 acte, după Augustü Kotzebue tradusä de Ioanü St. Șulutu. Prețulü 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicä ținutä in sa'ele gimnasiului din Fiume prin Vincețiu Nicörä prof. gimnas. Cu portretulü M. S. Regina României. Prețulü 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Ünü volumü de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulü redusü (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirü și viorele, poesii populare culese de Ioanü Popü Reteganulü. Ünü volumü din 14 cöle. Prețulü 60 cr.

Tesaurulü dela Petrosä seu Cloșca cu pui ei de aurü. Studiu archeologicü de D. O. Olinesdu. Prețulü 20 cr.

Apologiä. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Siläsi. — Partea I. Paulü Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulü 30 cr.

Renascerea limbei românescë in vorbire și scriere invederitä și aprețiatä de Dr. Gregoriu Siläsi. (Opü completü) Broșura I. II. și III. Prețulü broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Töte trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Românü. Cartea I. II. III. IV. cuprinđendü materiü förte interesante și amusante. Prețulü la töte patru 1 fl., câte una deosebitü 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materiü förte interesante și amusante. Prețulü 30 cr.

Colecte de Recepte din economiä, industriä, comerciü și chemiä, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulü 50 cr.

Economia pentru scölele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulü 30 cr.

Indreptarü teoreticü și practicü pentru învêțământulü intuitivü in folosulü elevilorü normalü (pre-

parandiali), a invêțatorilorü și a altorü bărbați de scölä, de V. Gr. Borgovanü, profesorü preparandialü. Prețulü unui esemplarü cu porto francatü 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nösträ pedagogicä abia aflämü vre-ünü opü. întocmitü după lipsele scölelorü nöstre in mäsura in care este acesta! pentru aceea ilü și recomandämü mai alesü Directorilorü și invêțatorilorü ca celorü in prima liniä interesatü.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romänü. De Vas. Gr. Borgovanü. Prețulü 15 cr.

Manualü de Gramatica limbei române pentru scölele poporalü in 3 cursuri de Maximü Popü profesorü la gimnasiulü din Näsëudü. — Manualulü acesta este aprobatü prin Inaltulü Ministerü de cultü și instructiune publicä cu rescriptulü de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulü 30 cr.

Nu më uita. Colectiune de versuri funebraü, urmate de iertäciuni, epitafiä s. a. Prețulü 50 cr.

Carte conducătore la propunerea calculäri in scöla poporalä pentru invêțatori și preparanđi. Broș. I. scrisä de Gavrilü Trifu, profesorü preparandialü. Prețulü 80 cr.

Cele mai eftine cãrți de rugäciuni.

Märgäritarulü sufletului. Carte bogatä de rugäciuni și cãntäri bisericesci förte frumösü ilustratä. Prețulü unui esemplarü broșatü 40 cr. legatü 50 cr. legatü in pânzä 60 cr. legatü mai finü 60, 80, 90 cr. 1 fl., in legäturä de luxü 1.50—2.50.

Miculü märgäritarü sufletescü. Cãrticicä de rugäciuni și cãntäri bisericescë — frumösü ilustratä pentru prunciä scolarü de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericescë. Prețulü unui esemplarü broșatü 1⁵ cr., — legatü 22 cr., legatü in pânzä 26 cr.

Cãrticicä de rugäciuni și cãntäri pentru prunciä scolarü de ambe secsele. Cu mai multe icöne frumöse. Prețulü unui esemplarü trimisü franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.: 100 esempl. 5 fl.

Visulü Prea Sântei Vergure Maria a Näsçetörei de D-geu urmatü de mai multe rugäciuni frumöse. Cu mai multe icöne frumöse. Prețulü unui esemplarü espedatü franco e 10 cr. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusü Christosü. Prețulü unui esemplarü legatü e 15 cr.